

Resultat HÄLSOENKÄT undersökning

(sammanställd av Affe Karlström)

Vi vill till att börja med tacka för det goda gensvar det var på att svara på hälsoenkäterna i Kopparbo. Utan detta unika/fantastiska läger hade vi troligtvis inte uppnått den svarsfrekvens som vi gjort. Vi fick in 217 enkäter som beskrev hälsoprofil på 215 hundar och dödsorsak på 107. Jag skall nu redovisa sammanställningen av enkäterna och lägger även till mina personliga kommentarer/reflektioner. Dessa kommentarer är inte att se som ett faktum utan det är upp till var och en av er att dra era slutsatser.

Hur gammal blev din förra hund?

107 avlidna hundar inrapporterade genomsnittsålder för dessa blev 9,35år. Huvudsaklig dödsorsak var ålder 38 %, cancer 32 %, övriga sjukdomar 27 %, Olyckshändelse 3 %.

Kommentar: 34 individer dog av cancer men det bör noteras att 22st av dessa var över 9år gamla. Detta innebär att 11 % av de döda hundarna dog före 9års ålder i cancer. Övriga sjukdomar är fördelade på många olika där ingen speciell sticker ut. Genomsnittsåldern på 9,35 år måste anses som bra och tydligen är det inte ovanligt att hundarna blir 12-14år.

Hur bedömer du din hunds generella allmäntillstånd och hälsa sett över tid?

91,5% av Riesen ägarna anser att deras hundar mår mycket gott/gott, 6 % medelgott, 2,5 % dåligt.

Kommentar: Ett fantastiskt resultat men vi bör kanske ta hänsyn till att huvuddelen av enkäterna fylldes i på Kopparbo och dit åker man kanske inte om man har en hund som generellt mår dåligt. De hundar (6st) som mådde dåligt var av varierande anledningar Mage/tarm, autoimmunsjukdom, T4, Hälsa.

Är hunden steriliserad eller kastrerad?

25,6% av hundarna var steriliserade/kastrerade. Detta var utfört vid en genomsnitts ålder av 4,8 år. Anledningen till sterilisering/kastrering har varit Medicinsk orsak 58%, beteenderelaterade orsaker 26%. Övriga orsaker har varit hunden skall ej användas i avel, slippa löp, skendräktighet e.t.c.

Kommentar: För mig ett överraskande resultat med så många steriliserade/kastrerade hundar. Genomsnittsåldern på utförd sterilisering/kastrering dras upp av tikar som drabbas av livmoderinflammation vid hög ålder och kastreras i samband med detta. Kastrering på grund av beteenderelaterade orsaker utförs i huvudsak vid en ålder av 1,5-3år.

Testikelstatus: 97% av hanhundarna har/hade 2 normalt belägna testiklar.

Har din hund haft upprepade och/eller långvariga hudproblem/klåda?

Endast 5,6% av hundarna hade haft upprepade och/eller långvariga hudproblem. Problemen hade i huvudsak debuterat vid 1 års ålder och diagnoserna har varit varierande med en övervikt på allergi.

Kommentar: Ett resultat som nog får anses vara bra. Många andra rasklubbar hade nog varit lyckliga över detta resultat.

Har din hund haft någon form av problem med sina klor?

24,5% uppger att deras hundar har någon form av problem med sina klor. Av dom som har problem uppger 85% att problemen är lindriga till måttliga i form av torra/frasiga eller fläker lätt, 11,5% (6 av 212 totalt) har problem med kloavstötning samt 34,6% att de haft problem med att klorna gått av något eller några tillfälle.

Kommentar: Ett problem som uppfödarna nog skall beakta. Men vi skall inte hellre överdriva problematiken. 2,8% av alla hundar i enkäten hade problem med kloavstötning och 8,5% med att klorna gått av vilket i många fall kan vara ren olyckshändelse i samband med bl.a träning. Men det är ju mycket troligt att anledningen till

kloavstötning och att klorna går av härrör sig från de från starten torra/frasiga klorna.

Är hunden ovillig vid kloklippning?

Av Riesenägarna ansåg 13% att det var lindriga problem, 11% måttliga problem, 6% påtagliga problem. Orsak till problemen med kloklippningen har angivits allmän ovillighet 61%, smärta känslighet 29%, andra orsaker 10%.

Kommentar: En överraskande notering var att många av de hundar som hade problem med klorna hade inga problem med kloklippning och många hundar utan problem med klorna hade problem med kloklippning och i vissa fall angavs smärta/känslighet som orsak.

Har hunden någon gång haft problem med öronen?

Endast 3,7% av hundarna hade haft problem med 1ggr/år eller mer.

Ögon:

27% av hundarna var ögonlysta. Av dessa var 86% UA. Av de som hade anmärkning var 1 PRA, 5st katarakt och i två fall har resultat ej angetts. Av de 5 som hade katarakt var en 7,5år och en 9år när detta konstaterades.

Kommentar: Verkar inte vara något större problem i dagsläget men självklart skall vi vara vakna för problemet.

Mag- och tarmproblem:

2,8% av hundarna hade problem med mage/tarm mer än 1ggr/år.

Kommentar: Snacka om stålmagar. Av de som hade problem var foderallergi det framträdande.

Infektioner:

1,9 % av hundarna hade halsinfektioner oftare än 1ggr/år, 12% hade haft halsinfektion någon gång. 1,4% hade urinvägsinfektion mer än 1ggr/år och 19% hade haft någon gång. Under 1% hade haft andra former av infektioner oftare än 1ggr/år och 6,7% hade haft någon gång. Övriga infektioner var av varierande slag och inget stack ut.

Kommentar: Får nog anses som bra och att våra hundar inte är speciellt infektionskänsliga.

Hjärtproblem:

2,3% av hundarna angavs ha haft hjärtsjukdom eller hjärtfel. Genomsnittsåldern för när problemen märktes 4,5år.

Kommentar: Att våra Riesen har ett gott hjärta visste vi, nu vet vi att de har friska hjärtan också. 5 av 211 som svarat på denna fråga hade haft problem men inte samma. Genomsnittsåldern för när problemen märktes är ointressant då det visade sig att vi hade en spridning från 1,5 år till 10,5år på de fem individerna.

Har hunden fått diagnosen tumör/cancer:

17% av hundarna i enkäterna har fått diagnosen cancer och 63% av dessa var av elakartad typ. Cancertypen har varierat juver, hud, skelett, mage/tarm, lymf, blod, prostata, munhåla, tå, lever, lungor, bukspottkörtel.

Kommentar: 17 % är mycket högt men om vi räknar bort de hundar som avlidit i cancer efter 9 års ålder så reduceras det till 9 % och 63 % av dessa är elakartade. Men vi skall inte lura oss själva, det är bara att inse att vi har något att ta hänsyn till i aveln, kanske kan höja den redan bra genomsnittsålder på 9,35år ytterligare. Tyvärr hade vi inte någon fråga i enkäten om när cancer konstaterades. Detta får vi rätta till i kommande enkäter, men det finns saker i svaren som tyder på att det överlag var i ganska hög ålder.

Krampanfall, epilepsi:

1,9% av enkäthundarna hade epilepsi. I 2 fall hade det yttrat sig vid 1 års ålder och övriga 5-8år.

Kommentar: Jag tror inte att detta är någon skillnad mot andra raser som anses "problem fria". Noteras kan också att några av de drabbade hundarna var födda på mitten av 1990. Även om vi inte av

enkätsvaren ser någon större fara så skall vi vara observanta så vi inte släpper in problemet i vår ras.

Rörelseapparaten:

3,3% har uppgivit att deras hundar har visat symtom i rörelse/arbete och av dessa har 57% spondylos som diagnos.

Kommentar: Ett bra resultat i förhållande till övriga brukshundsraser, inte minst med tanke på att några av hundarnas symtom uppmärksammades efter 7års ålder.

Njurar och lever:

1,4% av hundarna hade fått diagnosen lever/njursjukdom. Något fall av hepatit som blivit behandlad och frisk. Sjukdomssymtom uppmärksammades vid ca 2års ålder.

Kommentar: Mycket bra

Har hunden fått diagnosen sköldkörtelhormonrubbing (T4):

5,6% har uppgivit att hundarna fått T4. Sjukdomen har uppmärksamats vid en genomsnittsålder av 3,7 år. En spridning finns när sjukdomen upptäcktes från 2 till 11år.

Kommentar: Genom ett bra avelsarbete har resultat uppnåtts men det gäller att vi är observanta så inte problemet får fäste och ökar.

Skendräktighet:

35% av tikarna uppges bli skendräktiga och 60% av dessa efter varje löp. 68% anger att tiken inte påverkas i arbete/dressyr/aktivitet, 19% lindrigt, 4% måttligt och 9% påtagligt.

Kommentar: För mig överraskande högprocent på skendräktighet. Ännu mer förvånad blev jag av att många tikar som uppgavs bli skendräktiga påverkades inte i dressyr/arbete medan en del av de som inte blev skendräktiga påverkades.

Livmodersinflammation:

20% av tikarna i enkäten var behandlade för livmoderinflammation och 95% av dessa var behandlade genom operation. Endast få tikar hade blivit sjuka i låg ålder och genomsnittsåldern på behandling var 6år.

Kommentar: 40% av de behandlade tikarna var över 8år. Det skulle vara intressant att till nästa tillfälle lägga till frågan om tiken använts i avel för att utröna om risken för livmoderinflammation ökar eller minskar genom detta.

Prostatabesvär:

4,8% av hanhundarna hade haft prostata sjukdom och genomsnittsåldern för problemen var 6,5år.

Kommentar: Nog inget uppseende väckande i förhållande till andra raser.

Andra sjukdomar:

Inga sjukdomar som stack ut. 10 st angav fästingburen sjukdom, 4st problem analsäckar, 12st andra angivna sjukdomar med max 2 individer.

Kommentar: Skönt att inget nytt dyker upp här och väntar runt hörnet.

Olycksfall:

24% av hundarna hade råkat ut för olycka som krävt veterinärvård. Av dessa var 35% skada i skog/träning, 14% bitskador, 11% skärskador, 11% tandskador, 10% ormbett och resterande var blandade andra incidenter/skador med lägre antal individer.

Kommentar: Inget uppseende väckande. Riesenfolk är aktiva med sina hundar och hundarna far fram som bulldozers i terrängen.

Beteende:

6,7% av ägarna ansåg inte att hunden uppförde sig som de förväntat sig när de skaffade en Riesenschnauzer.

Har du upplevt något i hundens beteende som problematiskt:

24% upplever något problem med hundens beteende. 42% av de som upplever problem anger skotträdsla, 28% rädsior/sociala kontakter, 14% hundaggressivitet, 14% skälliga. Ett mindre antal ägare anger andra olika problem (11 olika) som genom det låga antalet hundar per problem inte kan anses som generella problem.

Kommentar: Detta var inte bra och för mig överraskande. Enligt de inkomna enkäterna har vi problem med skotträdsla/berördhet på över 10% på de redovisade hundarna och gällande rädsior/sociala kontakter har vi problem med 6,8% enligt ägarna. Även om inte resultatet är en katastrof så är det något som uppfödarna och AfRs måste följa upp och försöka åtgärda. Att 24% av hundägarna upplever något som problem med hundarna måste åtgärdas och alla måste hjälpas åt för att det skall lyckas.

Hur "använder" du din hund

Här har man kunnat ange flera olika saker som man använder hunden till och resultatet har blivit: Sällskap/familjehund 86%, Spår/sök/rapport 86%, Lydnad 48%, utställning 34%, avel 20%, Skydd/IPO 10%, drag 9%, agility 4%. Annat som angetts men varit under "4% gränsen" är väktarhund, viltspår, lavinsök, servicehund, sjöräddningshund, svamplettningshund, rally lydnad.

Kommentar: Nu kom ju som sagt de flesta enkäterna från Kopperbolägrät och där finns ju aktiva hundägare som trivs i skog och mark, men det är ändå kul att se att så många är så aktiva med sina hundar inom så många olika område. Det gläder också ett bruksprovshjärta att så många är aktiva i bruksgrenarna och jag hoppas att vi snart får se en explosion av deltagande Riesen på

bruksproven. Att den moderna Riesen är en förträfflig lydnadshund är det många som har missat, men med sin arbetsvilja, snabba sättande/läggande och förighet har den många fördelar mot flertalet bruksraser. Att Riesen är en snygg hund är vi alla överens om. Att vi sedan har många i klubben som ställer ut sina hundar på ett proffsigt sätt med allt vad det kräver i träning och förberedelser för att få hunden att visa sitt bästa jag är mycket inspirerande. Många har börjat köra IPO med sina Riesen och framgångarna duggar allt tätare. Lagbronset på IPO WM lär säkert ge ringar på vattnet. Drag stod inte med på enkäten trots det så var det 9% som fyllde i det under övrigt. Hade det stått med som en ruta så är jag övertygad om att det blivit flera i svaren. Draget tror jag är en sport som kommer att växa och Riesen har ju visat sig vara framgångsrika i såväl snö som barmarksdrag. Om man nu ser på vad vi Riesenägarna vill kunna använda våra hundar till så kan vi konstatera att det fodras friska, orädda, skottfasta hundar med stor "bruksbarhet" för att göra detta möjligt. Verkar som om en rastypisk Riesen passarbra.

Är du nöjd med ditt val av ras

99,5% är nöjda med sitt val av ras

Kan du tänka dig att skaffa en ny riesenschnauzer igen

99% kan tänka sig skaffa en Riesen igen. 0,5% tveksam på grund av sin ålder, 0,5% avstår på grund av tidsbrist.

Kommentar: ÄR INTE DETTA FANTASTISKT. Trots att 24% upplever något i hundens beteende som problem så kommer 100% av de som har möjlighet att skaffa Riesen igen att göra det. Riesen ägare är ett härligt släkte som ställer upp för sin ras och älskar det som den ger tillbaka. Nu är det allas ansvar att hjälpas åt att genom information, öppenhet skapa ett avelsarbete som minimerar riskerna för de som skaffar Riesen på nytt att få hundar med ärftliga sjukdomar och/eller beteende som upplevs problematiska. Ett förslag till fortsatt

uppföljning av rasen är att vi varje år på Kopparbo lägret fyller i hälsoenkäter på vad som hänt med våra hundar under det gångna året. På det viset skulle vi få en fantastisk kontinuerlig uppföljning på hur rasen utvecklas och förändras typ medellivslängd, sjukdomsbilder, beteende m.m. Uppgifter på hundens namn skall naturligtvis vara frivilliga men det är av stort värde om det anges, detta ökar möjligheten att ringa in ev. problem och det bör vara i allas intresse.

Med önskan om en Riesen härlig jul och ett gott nytt år

Affe Karlström